

Konsultacje społeczne

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

2011-2020 ■

10 maja 2011 r.

Prezentacja drugiego celu operacyjnego:
**zwiększenie partycypacji społecznej i wpływu
obywateli na życie publiczne**

Tomasz Schimanek

Cel 2 SRKS - UZASADNIENIE

Sformułowanie celu 2 Strategii wyływa wprost z wizji, misji i celu strategicznego, a także z diagnozy, z której wynika, że jednym z kluczowych wyzwań stojących na drodze do realizacji misji SRKS jest **poprawa mechanizmów partycypacji społecznej**.

- 16% Polaków angażuje się w działania w swojej społeczności lokalnej (*Diagnoza Społeczna 2009*),
- 72% Polaków nie ma poczucia wpływu na sprawy kraju (*CBOS 2010*),
- frekwencja w wyborach nie przekracza 48%.

Diagnoza wskazała również te obszary, problemy i kwestie, na których powinny skoncentrować się priorytety i kierunki działań w ramach Celu 2.

- niski poziom dialogu obywatelskiego i debaty publicznej,
- słabość potencjału fizycznego, ludzkiego i społecznego działających organizacji obywatelskich,
- niewielka dywersyfikacja źródeł finansowania aktywności obywatelskiej,
- duża skala wykluczenia społecznego będąca jedną z przyczyn niskiej aktywności społecznej, zawodowej i niewielkiego udziału w życiu publicznym.

Kierunki działania w ramach Celu 2 uwzględniają także dotychczasowe działania w obszarze partycypacji społecznej i ich spodziewane rezultaty.

Dotyczy to w szczególności działań realizowanych w ramach:

- „Strategii wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego” oraz PO Fundusz Inicjatyw Obywatelskich,**
- Krajowego Programu „Zabezpieczenie Społeczne i Integracja Społeczna na lata 2008-2010”,**
- PO Kapitał Ludzki, w szczególności działań w ramach Priorytetu V oraz Priorytetów I, VI i VII.**

Cel 2 SRKS - UZASADNIENIE

Kierunki działania w ramach Celu 2 zostały tak zaprojektowane, aby były kompatybilne i uzupełniały się wzajemnie z działaniami planowanymi w ramach pozostałych celów SRKS oraz w ramach pozostałych strategii horyzontalnych.

- *Cel 1 SRKS: wzmocnienie edukacji obywatelskiej, medialnej i kulturalnej w procesach kształcenia,*
- *w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego: promocja współpracy oraz mobilności zawodowej, w szczególności pomiędzy sektorami nauki, biznesu, kultury, organizacji pozarządowych i administracji publicznej,*
- *w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego: przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym ograniczanie zjawiska ubóstwa,*

Cel 2 SRKS - UZASADNIENIE

- w Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki: *wzmacnianie dialogu społeczno-gospodarczego,*
- w Strategii „Sprawne Państwo”: *partycypacja obywatela w procesach rządzenia.*

Priorytet 2.1. Wspieranie mechanizmów współpracy instytucji publicznych z obywatelami

Kierunek działań 2.1.1. wzmocnienie i upowszechnienie mechanizmów dialogu obywatelskiego:

- wdrożenie stałego mechanizmu monitorowania dostępu obywateli do informacji publicznej,
- wsparcie projektów zwiększających dostęp obywateli do informacji publicznej i upowszechniających różne formy kontroli społecznej działań administracji publicznej,
- nowelizacja istniejących regulacji prawnych w celu wprowadzenia instrumentów ułatwiających obywatelom udział w stanowieniu prawa oraz przygotowanie i upowszechnienie tych instrumentów.

Priorytet 2.1.

Kierunek działań 2.1.2. wspieranie rozwoju partnerstwa i innych form współpracy służących przekazywaniu realizacji zadań publicznych obywatelom:

- **inicjowanie, wspieranie i promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie powierzania realizacji zadań publicznych obywatelom,**
- **wprowadzenie prawnego obowiązku tworzenia i realizacji programów współpracy z organizacjami społecznymi w administracji rządowej,**
- **wsparcie edukacji przedstawicieli administracji publicznej i organizacji społecznych w zakresie lepszego wykorzystania istniejących instrumentów zlecania zadań publicznych organizacjom obywatelskim.**

Priorytet 2.1.

Kierunek działań 2.1.3. zwiększenie wykorzystania zasobów lokalnych instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej:

- **wspieranie i promowanie innowacyjnych projektów animowania i prowadzenia współpracy między lokalnymi instytucjami publicznymi służącej rozwijaniu aktywności obywatelskiej,**
- **wspieranie partnerskich projektów samorządów i organizacji obywatelskich w zakresie wykorzystywania przestrzeni publicznych dla aktywności obywatelskiej,**
- **wspieranie edukacji pracowników instytucji samorządowych w zakresie współpracy z obywatelami.**

Priorytet 2.2. Rozwój i wzmocnienie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej

Kierunek działań 2.2.1. ułatwianie działalności organizacjom obywatelskim:

- zmiany istniejących regulacji prawnych umożliwiające zróżnicowanie i uproszczenie wymogów prawno-instytucjonalnych dotyczących prowadzenia działalności organizacji obywatelskich,
- poszerzenie regulacji prawnych o nowe formy i narzędzia prowadzenia zorganizowanej aktywności obywatelskiej,
- wsparcie projektów rozwijających i podwyższających kompetencje w zakresie zarządzania zasobami przedstawicieli organizacji obywatelskich.

Priorytet 2.2.

Kierunek działań 2.2.2. rozwijanie indywidualnej i korporacyjnej filantropii oraz wolontariatu:

- promowanie społecznej odpowiedzialności biznesu i upowszechnianie dobrych przykładów w tym zakresie,
- zmiany regulacji prawnych w celu uproszczenia zbiórek publicznych i podatku VAT od charytatywnych SMS-ów,
- wsparcie edukacji w zakresie wykorzystywania dotychczasowych i nowych mechanizmów finansowania aktywności obywatelskiej.

Priorytet 2.3. Wzmocnienie integracji i solidarności społecznej

Kierunek działań 2.3.1. wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu:

- przygotowanie i wprowadzenie nowych rozwiązań legislacyjnych, w tym ustawy o przedsiębiorczości społecznej,
- przygotowanie i wdrożenie zwrotnych mechanizmów finansowania przedsiębiorczości społecznej i innych form aktywizacji zawodowej i społecznej,
- przygotowanie i wdrożenie działań edukacyjnych dotyczących przedsiębiorczości społecznej, w tym edukacji dzieci i młodzieży poprzez praktyczną edukację przygotowania do przedsiębiorczości.

Priorytet 2.3.

Kierunek działań 2.3.2. wspieranie poradnictwa prawnego i obywatelskiego:

- nowe rozwiązania legislacyjne umożliwiające wprowadzenie systemu wsparcia państwa dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego,
- wsparcie tworzenia i wdrożenia systemu wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego,
- przygotowanie i wdrożenie powszechnego mechanizmu standaryzacji jakości usług poradniczych.

Kluczowi odbiorcy działań planowanych w ramach Celu 2:

- obywatele i ich organizacje, w szczególności na poziomie lokalnym,
- kościelne osoby prawne i jednostki organizacyjne,
- podmioty ekonomii społecznej,
- władze i urzędnicy samorządów terytorialnych i ich związków oraz kadra instytucji samorządowych,
- władze i administracja szczebla rządowego,
- media,
- środowiska akademickie,
- przedsiębiorcy.

Realizacja Celu 2 przyczyni się do:

- rozwoju dialogu obywatelskiego,
- zwiększenia dostępu obywateli do informacji publicznej i kontroli społecznej działań administracji publicznej,
- zwiększenia udziału organizacji obywatelskich w życiu publicznym, w tym w tworzeniu i realizacji polityk publicznych,
- rozwoju partnerstwa lokalnego i innych form współpracy służących przekazywaniu realizacji zadań publicznych obywatelom,
- zwiększenia wykorzystania infrastruktury lokalnych instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej,

Cel 2 SRKS - REZULTATY

- **zwiększenie skali zaangażowania obywateli w działalność organizacji obywatelskich,**
- **ułatwienia działalności organizacjom obywatelskim i stymulowania ich rozwoju,**
- **pobudzenia indywidualnej i korporacyjnej filantropii,**
- **rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych innowacyjnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu,**
- **rozwoju poradnictwa prawnego i obywatelskiego.**

Cel 2 SRKS - INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ

Za realizację całości Strategii odpowiada Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który w zakresie realizacji Celu 2 będzie współpracował przede wszystkim z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, a także z Ministrem Finansów, Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministrem Sprawiedliwości oraz innymi instytucjami publicznymi, np. Rzecznikiem Praw Obywatelskich.

Istotne będzie również zaangażowanie w realizację Strategii samorządów regionalnych oraz lokalnych.

Główne źródła finansowania realizacji Strategii:

- środki na sfinansowanie zobowiązań wynikających z przyjętych programów wieloletnich,
- środki budżetu państwa na realizację działań rozwojowych kraju według priorytetów i głównych kierunków interwencji wskazanych w średniookresowej strategii rozwoju kraju,
- środki pochodzące z Unii Europejskiej,
- środki i samorządów terytorialnych.

Konsultacje społeczne

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

2011-2020 ■

Dziękuję za uwagę

Tomasz Schimanek

Ekspert ds. organizacji pozarządowych
i programów społecznych
